

certamina tibi cum multa laude sumptisse quousque subsequi
fatis habebant: dum non desperat antecessisse: poteris & quæ
dixeris post obliuionem retractare: multa retinere: multa tra-
sire: alia inter scribere: alia rescribere: laboriosum istud & te-
dio plenum: sed difficultate ipsa fructuosum recalescere ex ite-
gro: & resumere imperium fractum omissumque: postremo noua
uelut membra peracto corpori itexere: nec tamē priora tur-
bare: Scio nunc te esse præcipuum studium orandi: sed non
ideo semper pugnacem huc & quasi bellorum stilum suase-
rim: ut enim terræ uariis muratibusque seminibus: ita ingenia
nostra nunc hac nunc illac meditatione recoluntur: uolo in-
terdum aliquem ex historia locum apprehendas: uolo epi-
stolam diligentius scribas: nam sæpe in oratione quoque non
historica modo sed ppe poetica descriptioe necessitas incidit:
& pressus sermo purusque ex epistolis petitur: fas ē & carmine
remitti: non dico continuo & longo. Id enim perfici nisi in otio
non potest: sed hoc arguto & breui: qui apte quantalibet
occupationes curasque distringit: lusus uocantur: sed hi lusus
non minorem interdum gloriam quam seria consequuntur:
atque adeo (cur enim te ad uersus non uersibus adhorter) ut
laus est ceræ mollis cedensque sequies: si doctos digitos: iussuque
fiat opus. & nunc informet Martem castam uel Mineruam:
nunc Venerem effingat: nunc ueneris puerum: utque sacri
fontes non sola incendia sistunt: sæpe etiam flores uernaque
prata lauant. Sic hominum ingenium flecti: duci: per artes
summi etiam uiri sic se aut exercebant aut delectabant: Immo
delectabant exercebantque: Nam mixtum ē ut his opusculis animus in-
tendatur remittatur: recipiunt enim amores: odia: iras: misericor-
diam: urbanitatem: omnia denique quæ ad uitam: atque etiam
in foro causisque uersantur. Inest his quoque eisdem alia carmi-
nibus utilitas quæ metri necessitate deuincti soluta oratione
lætatur: & quod facilius esse comparatio ostendit. libetius

scribitur: habes plura etiam fortasse quam requerebas: unum
tamen omisi: non enim dixi quæ legenda arbitrarer: quanquam
dixi cum dicerem quæ scribenda: tu memineris: sui cuiusque
generis auctores diligenter eligere. aiunt enim multum legendum
esse: non multa: qui sint hi: adeo notum prouocatumque
est: ut demonstratione non egeat: & alioquin tam immodice
epistola mea tendi ut dum tibi quemadmodum studere debeas
suadeo: studendi tempus abstulerim: quin ergo pugillares
resumis: & aliquid ex his uel istud ipsum quod coepas scribis?

C. Plinius Macrino suo Salutem.

Via ipse cum prima cognoui iungere extrema quasi
auulsa cupio: te quoque existimo uelle de uareno &
bithynis reliqua cognoscere: acta causa hinc apolie-
no: inde magno finitis actionibus: ea ætas neutra inquis. p
iisdem hora quaereres: erit mihi curæ explorare prouintia uo-
luntatem: multum interim uareno tulit: & enim quæ dubium ē:
an merito accusetur quia nomino: accusetur incertum est su-
perest ne rursus prouintia quod damnasce dicitur placeat
agatque poenitentiam poenitentia suæ. Vale.

C. Plinius Fabato suo Salutem.

Iraris quod hermes libertus meus hæreditarios agros
quos ego iusseram proscribi non expectata auctioe
p meo quicumque ex septingentis milibus coreliae ad-
dixerit: adiciis posse eos nongentis milibus uenire: ac tanto
magis quaeris: an quod gessit ratum seruus: ego uero seruo: qui
bus ex causis accipe: cupio enim & tibi probatum & cohære-
dibus meis excusatum esse: quod me ab illis maiore officio se-
cerno: Coreliam cum summa reuerentia diligo: primum ut fororem
Corelii ruffi: cuius mihi memoria sacrosancta est: deinde ut
matri meae familiarissimam. sunt mihi & cum marito eius fulco
milite optimo uiro uetera iura: fuerunt & cum filio maxima:
adeo quidem ut prætor me ludis meis præficeret: hæc: cum
proxime istic fui: indicauit mihi cupere se aliquid circa lani

nostrū possidere: ego illi ex prædiis meis quod uellet & q̄ti
uellet obtuli exceptis paternis maternisq; his enim cedere
ne coreliæ quidem possum. Igitur cū obuenuisset mihi hære
ditas: i qua prædia ista: scripsi ei uenalia futura. has epistolas
hermes: exigentiq; ut statim portionem meam sibi addice
ret paruit: uides quam ratum habere debeam qd' libertus
meus meis moribus gessit: superest ut cohæredes æquo ani
mo ferant separatim me uendidisse quod mihi licuit om̄io
uendere: nec uero coguntur imitari meum exemplum: non
enim illis eadem cum corelia iura: possunt ergo intueri uti
litem suam pro qua mihi fuit amicitia. Vale.

C. Plinius Minutio suo Salutem.

Ibellum formatum a me sicut egeras : quo amicus
tuus immo noster: quid enim non cōmune nobis: si
res posceret uterē: mīti tibi ideo tardius: ne tempus
emendādi nescio utiq; disperdendi haberes: habebis tamen
an emendandi nescio utiq; disperdendi:
optima quæq; detrahitis: quod si feceris boni consulam. po
stea enim illis ex aliqua occasione ut meis utar & beneficio
fastidii tui ipse laudabor: ut in eo quoq; adnotatum iuenies
& suprascriptum aliter explicatum: nam cum suspicarer fu
turum ut tibi tumidius uideretur: quoniam est sonantius &
elatus non alienum existimaui ne te torqueres: addere statī
pressius quiddā & exilius uel potius humiliter & peius : uos
tamen iudicio rectius: cur enim non usquequaque tenuita
tem uestram insequar: exagitem: hæc ut iter istas occupatio
nes aliquid aliquādo rideres: illud serō uideo ut mihi uiati
cū reddas qd' impedit operā cursore dimissio ne tu cum hoc
legeris nō partes libelli: sed totum libellum improbabis ne
gabisq; ullius pretii esse cuius pretium reposceris. Vale.

C. Plinius Feroci suo Salutem.

Adem epistola & non studere & studere significat:
enigmata loquor : ita plane donec distinctius quod

sento enuntiem: negat enim te studere: sed est tam polita :
quæ nisi a studente non potest scribi: aut es tu luper omnis
beatus si talia per desidiam & otium perficis. Vale.

C. Plinius Coreliæ suæ salutem.

V quidem honestissime quod tā impense & rogas &
exigis ut accipi iubeam a te pretium agrorum nō ex
septingentis milibus quāti illos a liberto meo sed ex
nongētis quāti a publicanis partē uicesimam emisisti: inuicē
ego & rogo & exigo ut non solū quid te: uerum etiam quid
me deceat aspicias: patiarisq; me i hoc uno tibi eodē animo
repugnare: quo in omnibus obsequi soleo. Vale.

C. Plinius Saturnino suo Salutem.

Equiris quid agam: quæ nosti: distringor officio: ami
cis deseruio: studeo interdum quod non interdū: sed
solū semperq; facere non audeo dicere rectius certe
beatius erat te omnia alia quā quæ uelis agere moleste ferre
nisi ea quæ agis essent honestissima: nam & reipublicæ suæ
negotiis: & disceptare inter amicos laude dignissimum est :
prici nostri contubernium iucundum mihi futurū sciebā:
noueram simplicitatem eius: noueram comitatem: eundem
esse quo minus horam gratissimum: experior: quom iucun
de officiorum nostrorum meminisse eum scribas. Vale.

C. Plinius Fabato suo Salutem.

Alestrium Tyronem familiarissimum diligo: & pri
uatis mihi & publicis necessitudinibus implicatū: si
mul militauimus: simul quæstores Cæsaris fuimus:
ille me in tribunatu liberorū iure præcessit: ego illum i p̄tu
ra sum. cōsecutus cum mihi Cæsar annum remississet: ego i
uillas eius sæpe secessi: ille in domo mea sæpe conualuit: hic
nunc proconsule prouintiam bethycā p̄ ticinum est petitu
rus: spero inimo confido facile me impetraturum ex itinere
despectat ad te: si uoles uindicta liberare: quos proxime iter
amicos manumisisti: nihil est quod uerearis ne sit hoc illi

molestum: cui orbem terrarum circumire: non erit longum
mea causa: proinde nimis istam uerecundiam pone: teque
quid uelis consule: illi tā iucūdū quam mihi quod tu iubes.

C. Plinius Celeri suo Salutem.

Va cuiq; ratio recitandi: mihi quod saepe iā dixit ut
si qui me fugit: ut cūr te fugit: admoneat quo magis
miror quod scribis fuisse quosdam qui rephēderet:
quod orationes omnino recitare: nisi uero has solas nō pu-
tant emendādas a qbus libenter requisieris cur cōcedant: si
cōcedūt tamē historiā debere recitari: quā nō ostentationis
sed fidei ueritatq; cōponitur: cur tragœdiam quā nō audi-
toriū sed scenam & actionem: & cur lyrica quā nō lectorē:
sed chorum & lyram poscunt: at horum recitatio ulu iā re-
cepta est: non ergo culpandus est ille qui cōperit: quanquā
orationes quoque & nostri quidem & græci lectitauerunt:
superuacuum tamen est recitare quā dixeris: est si eadem
omnia: si iidem omnibus si statim recites: si uero multa in-
seras: multa commutes: si quosdam tuos quosdam eosdem:
sed post tempus assumes: cur minus probabilis sit causa re-
citandi quā dixeris quā edendi: sed difficile est ut oratio dū
recitatur satisfaciāt: nam hoc ad laborem recitātis pertinet:
non ad rationē non recitandi: nec uero ego dum recito lau-
dari: sed dū legor cupio: itaq; nullū emēdādi genus omitto:
ac primū quem scripsi mecum ipse pertracto: deinde duo-
bus aut tribus lego: mox aliis trado annotanda notaeque eo-
rum si dubito cum uno rursus aut cum altero pensito: no-
uissime pluribus recito: ac si quid mihi credis acerrime emē-
do: nā tanto diligentius quāto sollicitius intendo aurē: opti-
me reuerentia: pudor: metus iudicant: idque adeo sic habe:
nonne si locuturus esses cum aliquo quamlibet docto uno:
tamen minus cōmoueris quam cum multis uel i doctis: nec
cum surgis ad agendum tunc maxime tibi ipse diffidis: tunc
commutata non plurima sed omnia cupis: utique si latius

scena & corona diffusior: nā illos quoq; sordidos pullatosq;
reueremur: nonne si prima quæq; improbari putes: debilita-
ris & concidis? opinor quia in numero ipso est quoddam
magnum collatumque consilium: quibusq; singulis iudicii
parum: omnibus plurimum: Itaque pomponius secundus
scriptor tragœdiarum si quid forte familiarior amicus tol-
leret dū ipse retinendū arbitraretur dicere solebat: ad popu-
lū puoco: atq; ita ex populi uel silentio uel assensu aut suam
aut amici sententiam sequebatur: rātum ille populo dabat.
recte an secus nihil ad me: ego enim nō populum aduocare:
sed certos electosq; soleo: quos ituear: quibus credam: quos
deniq; etiā quā singulos obseruē: & tāq; nō singulos timeā.
Nā qd. M. Cicero de stilo ego de metu sentio: timor ē emen-
dator asperimus: hoc ipm qd nos recitatuos cogitamus
emēdo: quod auditoriū igredimur emēdat: quod pallemus
horrescimus: circumspicimus: emendat: proinde non poeni-
tet me cōsuetudinis meæ: quam utilissimam experior: ideo
que non deterreor sermunculis istorum: ut ultro te rogem
monstres aliquid quod his addam: nihil enī curæ meæ satis
est: cogito quam sit magnum dare aliquid in manus homi-
num: nec persuadere mihi possum non & cū multis & saepe
tractandum quod placere & semp & omnibus cupias. Vale.

C. Plinius Caninio suo Salutem.

Eliberas mecum quēadmodū pecunia quā municipi-
pibus nostris in epulū obtulisti post quoq; salua sit:
honestā cōsultatio: nō expedita sentētia: numeres rei
publicæ summā: uerendū est ne dilabatur ad sacros: ut pu-
blice negligenter equidem: nihil cōmodius inuenio: quam
quod iple feci. nam quingentis milibus numum quā in ali-
menta ingenuoz promiserā: agrū ex meis longe pluris acto-
ri publico mācipauī: eundē uestigali iposito recepi tricena
milia annua daturus: p hoc enī & reipublicæ fors ī tuto: nec
reditus incertus: & ager ipse propter id uestigali large su-

percurrit semper dominum a quo exerceatur inueniet: nec ignoro me plus aliquāto quā donasse uideor erogauisse: cū pulcherrimi agri pretiū necessitas uestigalis infregerit: sed oportet priuatis utilitatibus publicas mortalibus æternas anteferre: multosque diligentius muneri suo consulere quā facultatibus. Vale.

C. Plinius Prisco suo Salutem.

Ngit me fannia ualitudo: quam contraxit dudum: assidet iunia uirgini spōte primum: est enim affinis: deinde etiā ex auctoritate pontificū: nā uirgines cū uil morbi atrio uestæ cogūtur excedere: matronarum curæ custodiæq; mandantur: quo munere fannia dum sedulo fūgitur: hoc discrimine implicita est: inuidens febris: tussis: ore xis: summa macies: summa defectio: animus rātū & spiritus uiget: heluidio marito: thrasea patre dignissimus: Reliqua labuntur meq; non metu tantum: uerum etiam dolore conficiūt: doleo enim fœminam maximam eripi oculis ciuitatis: nescio an aliquid simile uisurus. quæ castitas illius: quæ sanctitas: Quanta grauitas: quanta constantia: bis maritum secuta in exilium est: tertio ipsa propter maritum relegata: Nam cū senectio reus esset quod de uita Heluidii libros cōposuisset: rogatumq; se a fannia in defensione dixisset: quæ rente minaciter metio caro an rogasset: respōdit rogauit: an commentarios scripturo dedisset: dedi. an sciente matre: ne sciente: postremo nullam uocem cedentem periculo emisit: quin etiam illos ipsos libros quāquā ex necessitate & metu tempore abolitos senatusconsulto publicatis bonis seruauit habuit tulitq; i exilium exilii causam: eadē quam iucunda: quā comis: quā deniq; quod paucis datū est non minus amabilis q̄ ueneranda erat: ne quā postea uxoribus nostris ostentare possimus: erit a qua uiri quoq; fortitudinis exēpla sumamus: quā si cernentes audientesq; miremur ut illas quæ legūtur: ac mihi domus ipsa nutare cōuulsaq; sedibus suis

ruitura supra uidetur: liceat adhuc posteros habeat: quātis enī uirtutibus quantisq; factis assequantur ut hæc nō nouissima occiderit: me qdem illud etiam affligit & torquet qd̄ matrem eius illā: nihil possum illustrius dicere: tātæ fœmiae matrē rursus uideor amittere: quā hæc ut reddi ac refert nō bis sic auferat secū meq; & nouo pariter & rescisso uulnere afficiet. utranq; colui: utrāq; dilexi: utram magis nescio: nec discerni uolebant: habuerūt officia mea i secudis: habuerūt in aduersis: ego solatiū relegatq; ego ultor reuersarum: nō feci tamen paria: atque eo magis hanc cupio seruari ut mihi soluendi tēpora supersint: in his erā curis cum scriberem ad te: quæ si deus aliquis i gaudiū uerterit: de metu nō querar.

C. Plinius Tacito suo Salutem.

Ibrum tuū legi & quā diligentissime potui annotaui: quæ cōmutanda quæ eximenda arbitrarer: nā & ego ueq; dicere assueui: & tu libēter audire: neq; enī ulli patientius repræhendunt quā qui maxime laudari merēt: nūc a te librū meū cū annotationibus tuis expecto: o iucundas: o pulchras uices: quā me delectat qd̄ si qua posteris cura nostri: ulque quaq; narrabitur: qua cōcordia: simplicitate: fide uixerimus: erit rarum insigne: duos homines ætate propemodum æquali nonnullius in litteris nominis: cogor enī de te quoque parcius dicere: quia de me simul dico: alterū alterius studia fouisse: Equidem adolescentulus cum iā tua fama gloriaque floreret: te sequi: tibi longo sed proximis interuallo & esse & haberi concupiscebam: & erant multa clarissima ingenia: sed tu mihi. ita similitudo naturæ ferebat: maxime imitabilis: maxime imitādus uidebaris: quo magis gaudeo: quod si quis de studiis sermo unus nominatur qd̄ de te loquentibus statim occurrit: nec defunt qui utrique nostrum præferantur: Sed non nihil interest mea quo loco iungimur: nam in hoc primus quia tu proximus: quin etiā in testamentis debes annotasse nisi qs forte alterutri nostrq;

amicissimus: quæ omnia huc spectant ut inuicem ardentius diligamus cum tot uinculis nos studia mores fama suprema denique hominum iudicia constringant. Vale.

C. Plinius Cornuto suo Salutem.

Areo collega carissime & infirmitati oculoꝝ ut iubes cōsulo: nā & huc tecto uehiculo undiq; inclusus q̄si i cubiculo pueni: & hic nō stilo mō ueꝝ etiā lectionibus difficulter sed abstineo: solisq; auribus studeo: cubacula obductis uelis opaca nec tamē obscura facio: cryptoporticus quæq; adoptis inferioribus fenestris tantū umbræ q̄tū luminis hēt: sic paulatī lucē ferre cōdisco: balneū adsumo: q̄a pdest: uinū non nocet parcissime tamen: ita assueui: & nunc custos adhæsi: gallinā ut a te missam libēter accepi: quā satis acribus oculis quāq; adhuc lippus p̄guissimā uidi.

C. Plinius Falconi suo Salutem.

Inus miraberis me tam instanter petisse ut in amicū meum conferres tribunatum: quom scieris quis ille qualisq; possum autē iam tibi & nomen indicare & describere ipm postq̄ polliceris. Est cornelius minitianus ornamentū regiōis meæ: sed dignitate: seu moribus natus splēdide: abūdat facultatibus: amat studia ut solēt paupes. idē rectissimus iudex: fortissimus aduocatus: fidelissimus amicus: accepisse te beneficiū credes: cū ppius ispexeris hominē: oībus honoribus titulis (nihil uolo elatius d̄ modestissimo uiro dicere) parē.

C. Plinius Fabato suo Salutem.

Audeo quidem esse te tā fortē ut Mediolanī occurrere tironi possis: Sed ut perseueres esse tam fortis rogo: ne tibi contra rationem ætatis tantū laboris iungas: quinimo denuncio ut illū & domi & intra domum atq; intra cubuli limen expectes: etenī cū a me ut frater diligatur: non debet ab eo quem ego parētis loco obsetuo: exigere officium quod parenti suo remisisset. Vale.

C. Plinius Geminio suo Salutem.

Mmidia q̄dratilla paulo minus octogesimo ætatis anno decessit usq; ad nouissimā ualitudinē uiridis: atq; etiā ultra matronalē modū cōpacto corpe & robusto: decessit honestissimo testamento: reliqd hæredes ex Bessē nepotē: ex tertia pte neptē: neptē pagē noui: nepotē familiarissime diligo: adolescentē singulārē: nec iis tantū quos sanguine attingit iter propinquos amādus: ac primū conspicius forma: omnis sermōes malignorum & puer & iuuenis euasit: itra q̄rtū & uicesimū annū maritus: & si deus annuisset: pater: uixit i cōtubernio auia delicate seuerissime & tamē obsequētissime. habebat illa pātomimos fouebatq; effusius q̄ picipi scēminæ cōueniret. hos q̄dratus nō i theatro nō domo spectabat: nec illa exigebat: audi ipsam cū mihi cōmēdaret nepotis sui studia tolerare se ut scēmina i otio illo se xus laxare animū lusu calculoꝝ: solere spectare pātomimos suos: sed cū factura eēt alterutq; semp se nepoti suo p̄cepisse abiret: studeretq; qd̄ mihi nō amore eius magis facere quā reuerētia uidebat: miraberis: & ego miratus sum i proximis sacerdotalibus ludis pductis in cōmissione pantomimis cū simul theatro ego & q̄dratus egrederemur ait mihi: scis me hodie primū uidisse saltatē auia meæ libertum hoc nepos: hercule alienissimi hoīes i honore q̄dratillæ: pudet me dixisse honore p̄adulatiōis officiū: i theatrū cursitabant: exultabāt mirabāt: ac deīde singulos gestus dominae cū cāticis reddebāt: q̄ nunc exiguiissima legata theatralis opæ corollariū accipiet ab hærede: q̄ nō suspiciebat hæc q̄a soles si qd̄ incidit noui nō iuitus audire: deinde q̄a iucundū est in hoc qd̄ cepim gaudiū scribēdo retractare gaudeo enī pietate defunctæ: honore optimi iuueis: lætor etiā q̄ domus aliquādo. C. Cassii huius qui cassianæ scholæ princeps & parens seruiet domino nō minori: impleuit enī illam quadratus meus: & decedit: rursusq; & pristinā dignitatē celebritatē gloriā reddebat cū tantus orator inde p̄cedet quātus iuris ille consultus.

C. Plinius Rusto suo Salutem.

Quantum eruditorum: aut modestia ipsorum: aut
quies operis ac subtrahit famam: nos eos tantum di-
cturi aliquid aut lecturi timemus: quod studia sua proferunt:
cum illi qui tacet hos amplius praestet: quod maximum opus
silentio reuerentur: expertus scribo quod scribo: Terentius
iunior equestribus militiis atque etiam procuratione Narbonen-
sis praetura integerrime functus recepit se in agros suos: paratissque
honoribus tranquillissimum otium praetulit: hunc ego iuitatus
hospitio ut bonum patremfamiliae: ut diligentem agricolam itue-
bar: de his locuturus in quibus illum uersari putabam & coepam:
cum ille me doctissimo sermone reuocauit ad studia: quia tersa
omnia: quam latina: quam graeca: Nam tantum utraque lingua ualet
ut ea magis uideatur excellere quam maxime loquitur: quantum
ille legit: quantum tenet: Athenis uiuere hominem non in uilla
putes: Quid multa: auxit sollicitudinem meam: effecitque ut illis
quos doctissimos noui non minus hos seductos & quasi ru-
sticos uerear: idem suadeo tibi: sunt enim ut in castris sic etiam in
litteris nostris plures cultu pagano quos cunctos & armatos
& quodam ardentissimo ingenio diligentius scrutatus inuenies. Vale

C. Plinius Maximo suo Salutem.

Vper me cuiusdam amici langor admonuit optimum
esse nos dum infirmi simus: quod enim infirmum aut auaritia
aut libido sollicitat: non amoribus seruit non appetit honores
opes negligit: & contumeliamque ut relicturus satis habet: tunc deos
tunc hominem esse se meminit: uidet nemini: neminem miratur,
neminem despicit: ac ne sermonibus quodam malignis aut attredit:
aut alitur: balinea imaginatur & fortis. haec summa curarum:
summa uororum: mollitque in postea & pingue si contingat eua-
dere hoc est innoxia beatique destinata uita, possum ergo quod
plurimis uerbis plurimis etiam uoluminibus philosophi do-
cere conatur: ipse breuiter tibi mihique precipere: ut tales esse sani
pleueremus: quales nos futuros profiteamur infirmi. Vale.

C. Plinius Surrae suo Salutem.

Tibi mihi discendi & tibi docendi facultatem otium pra-
bet: igitur per quam ueli scire esse fantasmata: sed habere
propria figuram numquam aliquod putes iane: sed uariam
ex metu nostro imaginem accipe: ego ut esse credam in primis eo
ducor quod audio accidisse Curtio Ruffo: tenuis adhuc & ob-
scurus optinere africam comes haeserat: inclinato die spatiabatur
in porticu: offert ei mulieris figura: humana grandior pul-
chriorque: perterrita africam se futurorum praenuntiam dixit: &
uenturum romam: honoresque gesturum atque etiam cum summo
imperio in eandem praenuntiam reuersurum ibique moriturum: facta
sunt omnia. Praeterea accedenti Carthaginem egredientique naue
eadem figura in littore occurrisse narratur. Ipse certe impli-
citus morbo futura praeteritis: aduersa secundis auguratus spe
salutis nullo suorum desperare proiecit: iam illud nonne & ma-
gis terribile & non minus mirum est: quod exponam ut accepi:
erat Athenis spaciofa & capax domus: sed infamis & pestilens:
per silentium noctis sonus ferri: & si attenderes acrius: strepitus
uinculorum longius primo deinde proximo reddebatur: mox
apparere Idolon senex macie & squalore confectus: promissa
barba: horrenti capillo. cruribus compedes: manibus catenas
gerebat: quatiebaturque: inde inhabitantibus tristes duraeque no-
ctes per metum uigilabantur: uigiliam morbus & crescente
formidine mors sequebatur: nam interdum quoque quamquam
abscesserat imago: memoria imaginis oculis inhererebat: lon-
giorque causis timoris timor erat: deserta inde & damnata soli-
tudine domus: totaque illi monstro relicta praescribebatur tam-
en si quis conducere ignarus tanti mali uellet. Venit athenas phi-
losophus athenodorus: legit titulum: auditoque praetio quia suspi-
cita uilitas: percontatus omnia docet: ac nihilo minus imo tanto
magis conducit: ubi coepit aduersperascere: iubet sterni sibi in
propria domus praeterea: poscit pugillares: stilum: lumem: suos omnes in iterum
ora dimittit: ipse ad scribendum animum: oculos: manum intendit: ne
uacua mens audita simulacra & inanes sibi metus fingeret:

initioq; tubiq; silentiū: deinde cōcuti ferrū: uincula moueri:
ille nō tollere oculos: non remittere stilū: sed offirmare ani-
mū auribusq; prætendere: tū crebrescere fragor: aduentare
etiā: ut limine iā: ut itra limē audiri: respicit uidet agnoscitq;
narratam sibi effigiē: stabat inuebatq; digito similis uocāti:
hic contra ut paululum expectaret manu significat: rursusq;
ceris & stilo incumbit: illa scribētis capiti cataenis īsonabat:
respicit rursus idem quod prius īuentē: nec moratus: tollit
lumen & sequitur: ibat illa lento gradu quasi grauis uiculis:
postq; deflexit in aream domus: repente dilap̄sa deferit comi-
tē: de iertus herbas & folia concerpta signum loco ponit: po-
stero die adit magistratus: monet ut illum locum effodi iu-
beant: īueniunt ossa īserta cataenis & īplicita q̄ corpus aeo
terraq; putrefactū nuda & exese reliquerat uiculis: collecta
publice sepeliūt: domus postea rite cōditis manibus caruit:
& hac qd̄ affirmātibus credo: illud affirmare aliis possum:
est libertus mihi nō illiteratus. M. cū hoc minor frater eodē
lecto quiescebat. Is uisus est sibi cernere quendam in thorō
residentem: capiti suo cultros atq; etiā ex ipso uertice ampu-
tantem capillos: ubi illuxit ip̄e circa uerticem: tonsus capilli
iacentes reperiuntur: exiguum temporis. medium rursus si-
mile aliud priori fidem fecit: puer in pædagio mixtus pluri-
bus dormiebat: uenerūt p̄ fenestras ita narrat ī tunicis albis
duo cubantemq; detonderunt: & qua uenerant recesserunt:
hunc quoq; tōsum sparsosq; circa capillos dies ostēdit: nihil
notabile secutū nisi forte qd̄ nō fui reus: si domitianus sub
quo hac acciderit diutius uixisset: nā ī crinē eius datus acer
de me libellus īuentus est: ex quo coniectari potest quia
reis moris est submittere capillum recisos ī eorum capillos
depulsis quid imminebat periculi signum fuisse: proinde ro-
go eruditionem tuam intendas: digna res est quam diu mul-
tumque consideres: ego quidem indignus cui copiam scien-
tiæ tuæ facias licet etiam utraq; ī partem ut soles disputes

ex altera tamen fortius ne me suspensum īcertūq; dimittas
cum mihi cōsulendi causa fuerit ut dubitare desinere. Vale.

C. Plinius Septimio suo salutem.

Is quodam apud te rephēdisse tanq̄ si amicos meos
ex omni occasione ultra modū laudē: agnosco crimē
āplector etiā: qd̄ enī honestius culpa benignitatis: q̄
sunt isti qui amicos meos melius norint: quid inuidet mihi
felicissimo errorem: ut enim non sint tales: a me p̄dicant:
ego tamē beatus: quod mihi uidetur. igitur ad alios hac lini-
stram diligentia conferat: nec sunt pauci qui carpere amicos
suos iudicium uocant: mihi nunquam p̄uadebūt ut meos
amari a me nimis unquam putem. Vale.

C. Plinius Montano suo salutem.

Idebis: deinde īdignaberis si legeris: quod nisi legeris
non potes credere: ē uia tyburtina itra primū lapidē
proxime annotaui monumētū pallantis ita īscriptū
huic senatus ob fidē pietatēq; erga patronos ornāmēta p̄to-
ria decreuit: & sesteritiū centies quinquagies cuius honore cō-
tētus fuit. equidē nunq̄ sum miratus quā sapius a fortuna
quam iudicio p̄ficiscerentur: maxime tamē hic me titulus
admonuit quam essent inimica & inepta quā īterdū ī cenū
ī has sordes adiiceretur: quid deniq; ille furcifer & recipere
ausus est & recusare: atq; etiam ut moderationis exemplum
posteris p̄deret. Sed qd̄ īdignior: Ridere satius ne se magnū
aliquit adeptos putent q̄ huc felicitate perueniūt ut rideat.

C. Plinius Genitori suo salutem.

Orqueor q̄ discipulū ut scribis optimæ spei amisisti
cuius & ualitudie & morte īpedita studia tua qd̄ ne
scia: cū sis omnīū officiorū obseruātissimus cūq; omēs quos
probas effusissime diligas me: huc quoq; urbana negotia p̄-
secuntur: nō debuit: sūt enī qui me iudicē aut arbit̄ faciūt
accedūt q̄relæ rusticorū q̄ auribus meis post lōgū tēpus suo
iure abutūt: istat & necessitas agrorū locandorū p̄q̄ molesta

adeo rarum est inuenire idoneos conductores quibus ex causis precario studeo. studeo tamen: nam & scribo aliquid & lego: sed cum lego ex comparatione sentio quam male scribam: licet tu mihi bonum animū facis: qui libellos meos de ultione Heluidii orationi Demosthenis

confers: quam sane cum componerem: illos habui in manibus, non ut æmularer: improbum enim: ac pene furiosum sed tamen imitarer, & sequerer tantum ut diuersitas ingenio: maximī & minimi: aut caulæ dissimilitudo pateret. Vale.

C. Plinius Cornuto suo Salutem.

Laudius Pollio amari a te capit, dignus hoc ipso: quod cupit: deinde quod ipse te diligit: neque enim fere quisquam exigit istud nisi qui facit: uir alioquin rectus integer quietus ac penē ultra modum: si quis tamen ultra modum uerecundus: hunc cum simul militaremus: non solum ut commilito inspexi: præerat alæ militari, ego iussus a legato consulari rationes alagæ & cohortium excutere: ut magnā quorundam fedamque auaritiā negligentiam parem: ita huius summā integritatē sollicitam diligentiam inueni: postea promotus ad amplissimas procuraciones nulla occasione corruptus ab insito abstinentiæ amore deflexit: nunquam secundis rebus itumuit: nunquam officiorum uarietate continuam laudem humanitatis infregit: ea deque firmitate animi laboribus sufficit: quā nunc ortum patitur: quod quidem paulisper cum magna sua laude intermisit & posuit a Corellio nostro ex liberalitate impatoris neruæ emendatis diuidendisque agris adiutor adsumptus: & enim quā gloria dignum est summo uiro in tanta eligendi facultate præcipue placuisse idem quam reuerenter quā fideliter amicos colat multorum supremis iudiciis Musanii Bassi grauissimi ciuis credere potest cuius memoriā tā gratam grata prædicatione progat & extendit: ut librum eius de uita (nam studia quoque: si cut alias bonas artes uenerat) ediderit pulchrum: stili uarietate ipsa perbandum: cum plerique hactenus defunctorum meminere ut

querantur: hunc hominem appetentissimum tu mihi crede complectere: apprehende: immo & inuita: ac sic amā tamquam gratiam referas: neque enim obligandus est in amoris officio qui prior coepit. Vale.

C. Plinius Fabato profocero suo Salutem.

Electior iucundum tibi fuisse Tironis mei aduentum: quod uero scribis oblata occasione proconsulis plurimos manumissos: unice lætor: cupio enim patriā omnibus quidē rebus augeri: maxime tamen ciuium numero: id enim oppidis firmissimum ornamētum: illud etiā me non ut ambitiosum: sed tamen iuuat quod accidisse meque & gratiarum actionem ut laude celebratos: est enim Xenophai utique sit emereri putes. Vale.

C. Plinius Tacito suo Salutem.

Vguro nec me fallit augurium historias tuas imortales futuras: quo magis illis ingenue farebor: inseri cupio: nam si esse nobis curæ solet: ut facies nostra ab optimo quoque artifice exprimat: non ne debemus optate ut opibus similis tui scriptor predicatorque contingat? demonstro ergo quanquam diligentiam tuam fugere non possum in publicis actis demonstro tamen quo magis credas iucundum mihi futurum si factum meum cuius gratia periculo credit suo ingenio: tuo testimonio senectione aduocatum, puintiæ bethycæ contra Bebiū Massam damnato: quam etiā Massa confueuerat ut bona eius publice custodiret: senectio cum explorasset consules postulationibus uacaturos conuenit me: & quasi concordia inquit iniunctam nobis accusationē: executi sumus: ac adeamus consules petamusque ne bona dissipari sinant: quorum esse in custodia debent: respondi cum sumus aduocati senatu dati dispice nū peractas putes partis nostras senatus cognitione finitas: & ille tu quem uoles tibi terminum statues: cui nulla cum prouintia necessitudo nisi ex beneficio tuo & hoc recentis ipse & natus ibi & quaestor in ea

fui: tum ego si fixum tibi istud ac deliberatum: sequar te: ut si qua ex hoc inuidia nō tua tantum: sequar te: uenimus ad consules: dicit senectio quæ res ferebat: aliqua subiūgo: uix dum conticueramus. Et Massa questus senectioem nō ad uocati fidem: sed inimicitia amaritudinem implese: impietatis reum postulat: horror omnium: ego autem uereor inq̃ clarissimi consules ne mihi Massa silētio p̃uaricationē obiecerit quod non me reum postulauit: quæ uox est statim excepta: & postea multo sermone celebrata est. Diuus quidem nerua iam priuatus quæ attēdebat his grauissimis litteris nō mihi solū uerū etiam sæculo ē gratulatus: cui exemplū: sic enim scripsit simile antiquis contigisse: hæc utcūq; se habent: notiora clariora maiora tū facies: quanq̃ non exigo ut excedat cera modum: nec historia debet egredi ueritatē & honeste factis ueritas sufficit. Vale.

C. Plinii Nouocomensis epistolarum liber septimus
explicit. Incipit octauus.

C. Plinius Maximo suo Salutem,

Aepe te monui: ut libros quos uel pro te uel in platam immo & pro te & in illum: ita enim materia cogebat cōposuisti: quā maturissime emitteres: quod nunc præcipue morte eius audita & hortor & moneo: quamuis enim legeres multis legēdosq; dederis: nolo tamen quenq̃ opinari defuncto demū inchoatos quos icolumi eo pegisti: salua sit tibi cōstantia: erit autē si notū æquis iniquisq; fuerit non post inimici mortē scribendi tibi natā esse fiduciā: sed iā paratā editionē morte præuentam: simul uitabis illud

Nam quod de uiuente scriptū est ī defunctū quoq; tanquā uiuentem adhuc editur. Statim igitur si quid

aliud in manibus differe: interim hoc perfice: quod nobis q̃ legimus olim absolutum uidetur sed iam uideat & tibi cuius cunctationem nec res ip̃a desiderat & tēporis rō p̃cidit.

C. Plinius Sabino suo Salutem.

Acis iucūde qd̃ nō solū plurimas epistolas meas: uerū etiā longissimas flagitas: ī q̃bus parciōr fui: partī q̃a tuas occupatiōes noui: partim q̃a ipse multum distringebar: plerūq; frigidis negotiis: quæ plerūq; & auocant animū & cōminuūt: p̃terea nec materia plura scribēdi datur: neq; enī eadē nostra cōditio quæ. M. Tullii ad cuius exēplū uocas: illi & copiosissimū ingeniū: & ingenio quæ uarietas regē: quæ magnitudo largissime suppetebat: nos quā angustis terminis cludamur: etiā tacente me p̃spicis: nisi forte uolumus scholasticas: atq; ut ita dicā ūbraticas litteras mittere: sed nihil minus aptū arbitramur cū armaturā cū castra deniq; cornua Tubas sudorē pulueres soles cogitamus: habes ut puto iustā excusationē: quā tamen dubito an tibi p̃bari uelim: Erat enī summi amoris negare ueniā breuibus epistolis amicorū quāuis scias illis cōstare rationē. Vale.

C. Plinius Caluissio suo Salutem.

Mne hoc tēpus inter pugillares ac libellos iucundū quiete transmissi: quemadmodū inquis ī urbe potuisti? Circēses erāt quo genere spectaculi ne leuissime quidē teneor: Nihil nouū: nihil uariū: nihil quod nō semel spectasse sufficiat: quo magis miror tot milia uiroꝝ tā pueriliter identidē currentis equos īstētis curribus homīes uidere: Si tamen uelocitate equorū aut hominum arte traherentur: esset ratio nonnulla: nunc fauent panno pānū amāt: & si in ipso cursu nō mediocri certamie. hic color illuc: ille huc transferatur: studiū fauorq; transibit: & repente agitato res illos equos illos quos procul noscitant: quorū clamitant nomina relinquet: tāta gratia: tāta auctoritas ī una uilissima tunica: mitto apud uulgus qdē uilius tunicas: & apd̃ quosdā

graues homines: quos ego cū recorder ī re inani frigida affi-
dua tā īfatiabiliter desidero: capio aliquā uoluptatem: quod
hac uoluptate nō capiari: ac p̄ hos dies libētissime otīū meū
ī litteris colloco quos alii otiosissimis occupatiōibus p̄dūt.

C. Plinius Romano suo Salutem dicit.

Edificare te scribis: bene ē iuēni patrociniū: ædifico
enī iam ratiōe: quia tecū hoc quoq; nō dissimulo:
qd' ad mare tu: ego ad lariū lacū: huius ī littore plu-
res meæ uillæ sed duæ ut maxime delectāt: ita exercēt: alte-
ra īposita faxis more baiāno lacū prospicit: altera neq; more
baiāno lacū tāgit: itaq; illam tragœdiā: hanc appellare comœ-
diā soleo: illam quod quasi cothurnis: hanc quod quasi foccu-
lis sustinetur: sua utriq; amœnitas: & utrinq; possidentis ip̄a
diuersitate iucundior: hanc lacu propius: illa latius utitur:
hanc illū unum molli curuamine amplectitur: illæ ditissimo
dorso diripiunt: illic retia gestatio longo limite super littus
extendit: illa fluctus non sentit: hanc frāgit ex illa possis des-
picere piscātis: ex hac ip̄a piscari hamūq; e cubiculo: ac pene
etiā lectulo ut e nauicula iacere: hanc mihi causæ utriq; quæ
desint abstruendi ob ea quæ sup̄sunt & si quid ego rationē
tibi apud quem pro ratione erit idem facere. Vale.

C. Plinius Coloni suo Salutem dicit.

Nice probo: quod p̄petii quintiani mortē tā dolen-
ter adficeris: ut amissi caritatē desiderio extēdas: nō
ut pleriq; q̄ tātū uiuētis amāt: seu potius amare se si-
mulāt: qd' est nisi quod florētis uident: nā miserorū nō secus
ac defūctorū obliuiscūt: it tibi perennis fides tātaq; ī amore
cōstātia, ut finire: nisi tua morte nō possit: & hercule is fuit
quintianus quē diligere licebat ip̄ius exēplo: felices amabat:
miseros tuebat: desiderabat amissos. iā illa quāta amabat ī
ore: quāta ī sermone cunctatio: quā pari libra grauitas comi-
tasq;: quod studiū litterarū: q̄ pietate cū dissimillimo parēte
uiuebat: quam non obstabat illi quo minus uir optimus ui-

deretur quod erat optimus filius: sed quid dolorem tuum
exulcero. quanquā sic amasti uiuētē: ut hoc potius quam
de illo fileri uelis: a me præsertim cuius prædicatione putas
uitam eius ornari: memoriam prorogari: ipsamq; illam qua
est raptus ætatem posse restitui. Vale.

C. Plinius Iuniori suo Salutem dicit.

Astigabat qdam filium suū quod paulo sūptuosius
equos & canes emerit: huic ego iuene digressio: he-
us tu nūq; ne fecisti: quod a patre corripī posset: feci
stī dico nō interdū facis quod filius tuus: si repēte pater ille
tu filius pari grauitate reprehēdas: non oēs homines aliquo
errore ducuntur: non hic in illo sibi: in hoc alius indulget:
hanc tibi admonitus imodice seueritatis exēplo more mu-
tuo scripsi ne quādo tu quoq; filiū tuū durius acerbiusque
tractares: cogita & illū puerū esse: & te fuisse: atque ita quod
es pater utere ut memineris te hominē esse & hoīs patrem.

C. Plinius Genitori suo Salutem.

Ecepi litteras tuas quibus quereris tedio tibi fuisse
quāuis lautissimam cœnā: q̄a scurræ cinædi morio-
nes: mensis ierrabant: uis tu remittere
aliquid ex rugis: siquidē nihil tale habeo: habētis tamē fero:
cur ego nō habeo: quia nequaquā me ut īexpectatū festiuū
ne delectat: si qd' molle a cinædo: petulans a scurra: stultum
a moriōe proferat: nō rationē sed stomachū tibi narro: Atq;
adeo quā multos putas esse quos ea qbus capimur & duci-
mur partim ut inepta prim ut molestissima offendāt: quam
multi cū lector aut lyristes aut comædus iuductus ē: calceos
poscūt: aut nō minore cū tedio cubāt quā tu ista (sic enī ap-
pellas) prodigia perpeffus es: demus igitur alienis oblectatio-
nibus ueniā: ut nostris impetremus. Vale.

C. Plinius Sabiniano suo Salutem dicit.

Ibertus tuus: cui succensere te dixeras uenit ad me:
aduolutusq; pedibus meis tanquā tuis hæsit, fleuit:

multū rogauit: multum etiam tacuit: in summa fecit mihi
poenitentiaē fidē: uere credo emendatū: quia deliquisse se se
tit: irasceris scio: & irasceris merito: idq; scio: sed tunc quoq;
præcipua mansuetudinis laus: cū iræ causæ iustissime sunt:
amasti hominem & spero amabis: Interim sufficit ut exora-
ri te sinas: licebit rursus irasci si meruerit: quod exoratus ex-
cusatius facies: remitte aliquid adolescentiæ ipsius: remitte
lachrymis: remitte indulgentiæ: ne torseris: & iā ne torquea-
ris: cum tam lenis irasceris uereor ne uidear non rogare si
cogeris: ipse precibus eius meas iunxero: iungam tamē tāto
plenius & effusius: quanto ipsum acrius seueriusq; corripui
detracte minatus nunquā me postea rogatur: hoc illi quē
terreri oportebat tibi non idē: nā fortasse: iterum rogabo:
iterū ipetrabo sit modo tale ut rogare: & ut p̄stare deceat.

C. Plinius Sabiniano suo salutem dicit.

Enefecisti quod libertū aliquādo tibi carū reducēti
bus epistolis meis i domū i animū recepisti: iuuabit
hoc te: me certe iuuat: primū qđ te tam tractabilem uideo:
ut i ira regi possis: deinde qđ tantū mihi tribuis: ut uel aucto-
ritati meæ pareas: uel p̄cibus idulgeas: igitur & laudo & gra-
tias ago: simul in posterū moneo ut te erroribus tuorum &
si nō fuerit qui deprecetur: placabilem præstes. Vale.

C. Plinius Mamiliano suo salutem dicit.

Vereris de turba castrensium negotiorum & tāquā
summo otio perfruire: lusus & iēptias nostras legis
amas flagitas: meq; ad similia cōdenda nō mediocri-
ter icitas: Incipio ex hoc genere studiorum nō solū oblecta-
tionē uerū etiam gloriā petere: post iudiciū tuum uiri eru-
ditissimi grauissimi: ac super ista uerissimi: nunc me rerum
actus modice sed tamen distringit: quo finito aliquid earū-
dem camœnarum in istum eundem benignissimum Sinum
mittam: tu passerculis & columbulis nostris inter aquilas
uestras dabis pennas si tamen & sibi placebunt si tantū sibi

continendos cauea nido ue curabis. Vale.

C. Plinius Cemino suo Salutem.

Audas mihi & frequenter p̄sens: & nunc p epistolas
nuntiū tuum quod sit liberalis tribuere patriæ p̄p̄i
quis affinibus amicis: sed tamen iis dico pauperibus:
nō ut istis q iis maxime possunt: hos ego uiscatis hamatisq;
muneribus: nō sua pro me reputo: sed aliena corripere: sunt
ingeniū simillimi: qui quod huic donāt auferunt illi: famāq;
liberalitatis auaritia petunt: primum est autem suo esse cō-
tentum: deinde quos præcipue scias indigere: sustentantem
fouentemq; orbe quodā fortialitatis ambire: quæ cuncta si
facit iste: usquequaque laudandus ē: si unum aliquid: minus
quidem: laudandus tamen: tam parum est etiā imperfectæ
liberalitatis exempli: tam eximia tenet homines habēdi cu-
pido: ut possideri magis quam possidere uideantur. Vale.

C. Plinius Sardo suo Salutem.

Ostquam a te recessi non minus tecum: quam cum
ad te fui: legi enim librum tuum identidem repetens
ea maxime (nō enim metiar) quæ de me scripsisti: in
qbus quidē percopiosus fuisti: quam multa: quā uarie: quam
non eadem de eodem iugo: tamē diuersa dixisti: laudem pa-
riter & gratias agam: neutrum satis possum: & si possem ti-
merem ne arrogans esset ob ea laudi dare tibi ob quæ gra-
tias agere: unum illud addam: omnia mihi tanto: laudabilio-
ra uisa: qnto hic iucundiora: quāto laudabiliora erant. Vale

C. Plinius Titiano suo Salutem.

Vid agis: qđ agis sectantibus uitā iucundissimā idest
otiosissimā: quo fit ut scribere lōgiore epistolas no-
lim: legere illud tanq̄ delicatus: hoc tanquā otiosus:
Nihil est enī aut pigrius delicatis: aut curiosius: otiosis. Vale

C. Plinius Paulino suo Salutem.

Lius aliud: ego beatissimū existio q bonæ māsuraq;
famæ præsumptione p̄frui: certusq; posteritatis cū
I iiii.

futura gloria uiuit ac nihil nisi primū æternitatis ante oculos pingue illud altumque otium placeat: hæc enim omnes homines arbitror oportere aut immortalitatem suam aut mortalitatem cogitare: & illos quidem contendere: hos quiescere: non remitti: nec breuem uitam caducis laboribus fatigare: ut uideo multos misera simul & ingrata imagine industria ad utilitatem sui peruenire: hæc ego tanquam quæ quotidie tecum ut diuinam tecum si dissenties ut qui semper clarum aliquid & immortale mediteretur. Vale.

C. Plinius Macrino suo Salutem.

Ererer ne immodicam orationem putares quam cum hac epistola accipies: nisi esset generis eius: ut sæpe desinere uideam: nam singulis criminibus singulae uelut causae continentur: poteris ergo ut coepis ubicunque desieris quæ deinceps sequentur: & quasi incipientia legere & quasi coherentia: meque in uniuersitate longissimum breuissimum in partibus iudicare. Vale.

C. Plinius Tironi suo Salutem.

Gregie facis inquire enim & perseuera quæ iustitiam tuam principalibus multa humanitate commendas: cuius principua pars est honestissimum quicquid complecti atque ita a minoribus amari: ut simul a principibus diligere: plerique autem dum uerecuntur ut gratiae potestatem impartiri uideantur: sinisteritatis atque etiam malignitatis famam consequuntur: a quo uitio tu longe recessisti scio: sed temperare mihi non possum: quo minus laudem similis monenti: quod eum modum tenes: ut discrimina ordinum dignitatumque custodias: quæ si confusa & permixta sunt nihil est æqualitate ipsa inæqualius. Vale.

C. Plinius Auguri suo Salutem.

I laudatus a te laudare te coepo: uereor ne non tam proferre iudicium meum quam referre gratiam uideam: sed licet uideam: omnia scripta tua pulcherrima existio: maxime tamen illa quæ nobis accidit hoc una eademque de causa & quæ de amicis optime

scribis: & ego de me quæ ut puto optima lego. Vale.

C. Plinius Tacito suo Salutem.

Vpio præceptis tuis parere: sed apertum tanta penuria est: ut mineruæ & dianæ quas ais pariter colendas conuenire non possit: itaque mineruæ tantum seruandum est: delicate tamen ut in secessu & æstate in uia plane nonnulla leuiores statimque delenda a garrulitate qua sermones uehiculo ferunt extendi: his quædam addidi in uilla cum aliud non liberet: itaque poemata quiescunt: quæ tu iter nemora & lucos commodissime perficere putas: oratiunculam unam alteram retractaui: quantum & genus operis & in fama uile & amoenum magisque laboribus ruris quam uoluptatibus simile. Vale.

C. Plinius Gemino suo Salutem.

Pistolam tuam iucundissime recepi eo maxime quod aliquid ad te scribi uolebas quod libris inferi possit: obueniat materia uel hæc ipsa quam monstras: uel portiora alia: sunt enim offendicula non nulla: circumspero oculos & occurrerit: Bibliopolas lugdunum esse non putabam: ac tanto libentius ex tuis litteris cognoui uindicari libellos meos qui per egre manere gratiam quam in urbe legerint: incipio enim satis absolutum existimare de quo tanta diuersitate regionum discreta hominum iudicia dissentiant. Vale.

C. Plinius Quadrato suo Salutem.

Vanto studiosius intentiusque legisti libros: quos de Heluidii ultione composui: tanto impensius postulas ut prescribam tibi quæque extra libros: quæque circa libros: totum denique ordinem rei: cui per ætatem non interfuisti: occisio Domitiano statui tecum ac deliberaui: esse magnam pulchramque materiam: insectandi nocentes: miseros uindicandis proferendi: porro inter multa scelera multorum nullum atrocius uidebatur: quam quod in senatu senator senatori: prætorius consulari reo: iudex manus intulisset: fuerat alioquin mihi cum Heluidio amicitia: quanta potuerat esse cum

eo qui metu temporū nomen igens paresq; uirtutes secessu tegebat. fuerat cum Arria & Fannia: quarum altera Heluidio nouerca: altera mater nouercæ: sed ita me iura priuata ut publicū fas & idignitas facti & exempli ratio icitabat: ac primum quidem diebus redditæ libertatis p se q; inimicos suos duntaxat minores incōdito turbidoq; clamore potulauerat simul & oppresserat: ego & Modestius & cōstantius arbitratus inanissimum reum nō communi temporū inuidia: sed proprio crimine urgere: cum iam satis ille primus ipetus deferuisset: & languidior ī dies ira ad iusticiā redisset: quāq; tum maxime tristis amissa nuper uxore mitto: ante iam hæc nupta Heluidio fuerat: rogo ut ueniat: quæ me recens adhuc luctus limine contineret: ut uenit destinatum est inquam mihi maritum tuum non inultum pati: nuncia Arriæ & Fanniæ absētib; a scripto facto ī quo ego comite non egeo: sed nō tam gloriæ meæ fauerim: ut uobis sotietatis ius inuideam: perfer tanta mandata: nec illæ morantur: opportune senatus itra diem tertium: omnia semper ego ad Corelium rettuli: quem prudētissimum ætatisq; nostræ sapientissimum cognoui: in hoc tamen cōtentus cōsilio meo fui ueritus hebetaret: erat enim cunctatior cautiorq;: sed nō sustinui induceret in animum quo minus illi eadē die factum me: quod an facerem non deliberabā: expertus usu de eo quod destinaueris non esse cōsulēdos quibus cōsultis obsequi debes: uenio in senatū: ius dicendi peto: dico paulisper maximo assensu: ubi cœpi crimen attigere: reum destinare: adhuc tamen sine noīe undiq; mihi reclamari: alius scimus quid sit de quo extra ordinem referas: alius quis ē ante relationem reus: alius salui sumus qui supersumus: audio inter turbatus interritus: tantum susceptæ rei honestas ualet: tantumq; ad fidutiam uel metum differt nolint homīes qd facias an non probent: longum est omnia quæ tunc hinc inde iacta sunt recensere: nouissime consul secundæ sententiæ

loco dies si quid uolueris: permisseras inquam: quod usque adhuc omnibus permisisisti: relido: agūtur alia interim me quidā ex cōtularibus amicis secreto curatoq; sermoni quasi nimis fortiter incauteq; progressum corripit: reuocat: monet: ut desistam: adiicit etiam: notabilem te futuris principibus fecisti: est inquam dum malis: uix ille discesserat: rursus alter quid audes: quo ruīs: quibus te periculis obiicis: quid præsentibus confidis incertus futurorū: laceſsis hominem iam præfectum ærarii & breui cōsulem: præterea quæ gratia: quibus amicitis fultum: nominat quēdam qui tum ad oriētem amplissimum exercitū nō sine magnis dubiisq; sermonibus obtinebat: ad hæc ego omnia percepi: Atq; animo mecum ante peregi: nec recuso: si ita casus attulerit: Lue re poenas ad honestissimum factum dū flagitiosissimum ulciscor: iam censendi tempus dicit Domitius Appollinaris quos designatus dici Fabritius uieiō Fabius Postumius uetius proculus collegæ publicii certi de quo agebat: uxoris autem meæ quam amiseram uitricus: Post hos ammius flaccus: omnis certum nondum a me nominatum defendunt: crimenq; quasi in medium relictum defensione suscipiūt: q; præterea dixerint non est: necesse narrare in libris habes. sū enim cuncta ipsorum uerbis persecutus: dicunt contra Auidius Quietus Cornutus Tertullus: Iniquissimum esse querelas dolētium excludi: ideoq; Arriæ & Fanniæ ius querēdi non auferendum: nec interesse cuius ordinis quis sit. Sed q; causam habeat: Cornutus datum se a consulibus tutorē Heluidii filiæ petentibus matre eius & uitrico: nunc quoq; nō sustinere deferere officii sui partis: In quo tamē ei suo dolori modum imponere: & optimarum scēminarum perferre modestissimum affectum quas cōtētas esse admonere Senatū publicii certi cruētæ adulationis & petere si poena flagitii manifestissimi remittatur: nota certo quasi censoria inuraf: tum Satrius Rufus medio ambiguoque sermone puto iqt

iniuriā factā Publico certo si nō absoluitur: nomiatuſ ē ab amicis Arriæ & Fanniæ: nomiatuſ ab amicis: nec debemus ſolicitū eſſe: idē & nos qui bene ſentimus de homine iudicaturi ſumus ſi innocenſ eſt: ſicut & ſpero & malo: & donec aliquid ꝑbatur credo poteritis abſoluere: hoc illi quo qſq; ordine citabantur. uenit ad me: conſurgo: uitor initio: q; in libro eſt: reſpondeo ſingulis: mirum qua intentione: quibus clamoribus omnia exceperint: qui modo reclamabant: tanta conuerſio uel negotii dignitatem: uel prouentū orationis: uel actoris conſtantiā ſubſecuta eſt: finio: incepit reſpondere ueiēto nemo patitur: obturbatur: obſtrepitur: adeo quidem ut diceret rogo P. C. ne me cogatiſ implorare auxilium tribunorum: & ſtatī Muræna tribunus ꝑmitto tibi Fabriti ueiēto dicere: tum quoque reclamatur: iter moras cōſul citatiſ nominibus & parata diſſenſiōe mittit ſenatum ac pene adhuc ſtātem tentantēque dicere ueiētonē relinquit: multum ille de hac ita uocabatur: contumelia queſtuſ eſt homerico uerſu : non fere quiſquam in ſenatu fuit: qui me non complecteretur: exoſcularetur: certatimq; laude cumularetur: quod intermiſſum tamdiu morem in publicum cōſulēdi ſuſcepris ꝑpriis ſimulatibus reduxiſſem: quod deniq; ſenatum inuidia liberaviſſem: qua ſagrabat apud ordines alioſ: quod ſeueruſ i cæteroſ ſenatoribuſ ſoliſ diſſimulatōe quaſi mutuſ parceret: hac acta ſunt abſente certo: fuit enim ſeu tale aliqd ſuſpectuſ: ſiue ut excuſabatur infirmuſ: & relatiōis quidem de eo Cæſar adſit: optinui tamen quod intenderam: nam collega certi conſulatuſ: ſucceſſorem certuſ accepit: planeq; factū eſt quod dixeram in fine: reddat premium ſub optimo principe qđ a peſſimo accepit: poſtea actionē meā utcūq; potui recollegi: addidi multa: accidit fortuitū: ſed nō tanq; fortuituſ: quod dedituſ libris certuſ itra pauciſſimoſ dieſ ipſictuſ morbo deceſſit: audiui referētis hanc imaginem mentis

eiuſ: hanc oculiſ ineſſe tāquam uideret Heluidiū reſpōdere mihi: uera ne hæc affirmare nō auiſ: intereſt tamē exēpli ut uera uideantur: habes epiſtolā: ſi modo epiſtola cogitaſ libroſ quos legiſti non minorem: ſed imputabiſ tibi q; contentuſ libris non fuiſti. Vale.

C. Plinius Tacito ſuo ſalutem.

Ec ipſe tibi plaudiſ: & ego nihil magiſ ex fide quā de te ſcribo: poſteris an aliqua cura neicio noſ certe meremur ut ſit aliqua nō dico & labore & reuerētia poſterorū: ꝑgamuſ modo itinere inſtituto: qđ ut paucos i lucē famaꝑ prouexit: ita multoſ & tenebris & ſilentio protulit. Vale.

C. Plinius Falconi ſuo ſalutem.

Eſugerā i thuſcoſ ut omnia ad arbitriū meū facerē: at hoc ne i thuſciſ quidē tā multuſ undiq; ruſticoꝑ libelliſ & tā queruliſ iquietorū: quos aliquāto magiſ iuituſ q; meoſ lego: nā & meoſ iuituſ: retracto enī actiunculaſ qſdā: quod poſt itercapedinē tēporiſ & frigidū & acerbū ē: rōneſ quaſi abſente negligunt: interdū tamē equū cōſcēdo: & patreſ familiaꝑ haſtenuſ ago. quod aliquā partē prædiorū ſed ꝑ geſtatione percurro: tu conſuetudinē ſerua nobiſq; ſic ruſticuſ urbana acta ꝑſcribe. Vale.

C. Plinius Sabino ſuo ſalutem.

Va intentione: quo ſtudio: qua deniq; memoria legeſ libelloſ meoſ epiſtola tua oſtendit: ipſe igiſ exhibeſ negotiū tibi q; deligiſ: & nuraſ ut q; plurima cōmunicare tecu uellim: faciam ꝑ parteſ tamen & quaſi digeſta: ne iā ipſam memoriā: cui gratiaſ ago aſſiduitate & copia turbē: onerataꝑ & quaſi oppreſſam cogā pluribuſ ſigula: poſterioribuſ priora dimittere.

C. Plinius Ruſoni ſuo ſalutem.

Igniſciā legiſſe te in quadam epiſtola mea iuſſiſſe Verginuſ Ruſſuſ inſcribi ſepulchro ſuo: hic ſituſ eſt ruſſuſ pulſo qui uindice quondam Imperiuſ aſſeruſt

non sibi sed patriæ: reprehēdis quod iusserit: addis etiā me
lius rectiusq; frontinum quod ueruerit: omnino monumē-
tū sibi fieri: meq; ad extremū quid de utroq; sentiam con-
sulis: utrūq; dilexi: miratus sum magis q̄ tu reprehēdis atq;
miraris ut nō putarē satis unq; posse laudari cuius nūc mihi
subeunda defensio est: omnes ego q̄i magnum aliquid me
morandumque fecerunt non modo uenia: uerū etiā laude
dignissimos iudico: si immortalitatem quam meruere sectāf.
Victurique nominis famam supremis etiā titulis prorogare
nituntur: nec facile quenq; nisi uerginium inuenio: cuius tāta
in prædicando uerecundia: quanta gloria ex facto: ipse sū te
stis familiariter ab eo dilectus pbatuſq;: semel omnino me
audiente prouectum ut de rebus suis hoc unum referre ita
secum aliquādo eluuium locutū: scis uergini quæ historiæ
fides debeat: proinde siquid i historiis meis legis aliter ac
uelles rogo ignoscas: ad hæc tu o eluui: eluui: o elui: nec tu
ignoras ideo me fecisse quod feci ut eēt liberum nobis scri-
bere quæ libuisset: age dum hunc ipsum frontinū i hoc ipso
in quo patior tibi uideretur & pressior comparemus: uenit ex
trui monumentum: sed quibus uerbis ipensa monumenti
supuacua est: memoria nostri durabit si uitam meruimus:
an restrictius arbitraris per orbem terrarum legendū dare
duraturam memoriam suam: quā uno i loco duobus uer-
siculis signare: quod feceris: quāq; non habeo ppositū illū
rephendendi sed hunc tuendi: cuiusq; potest apud te iustior
esse defensio quam ex collatione eius quem prætulisti: meo
quidem iudicio neuter quidem culpandus: quorum uterq;
ad gloriam pari cupiditate diuerso itinere cōtendit alter: dū
expetit debitos titulos: alter mauult uideri cōtēpsisse. Vale.

C. Plinius Venatori suo salutem.

Va uero epistola tanto mihi iucundior fuit: quanto
longior erat: præsertim cum de libellis meis tota lo-
queretur: quos tibi uoluptati esse non miror: cum omnia

nostra perinde ac nos ames: ipse tum maxime uidemias gra-
ciles quidem: tuberores tamen quam expectauerā colligo: si
colligere est non unq; decerpere uuam: torculum iusere: gu-
stare: de lacu mustum obrepere urbanus qui nunc rusticis
præfunt meq; notariis & lectoribus reliquerunt. Vale.

C. Plinius Seuero suo Salutem.

Agna me sollicitudine affecit pallieni Pauli ualitudo:
& quidem plurimis iustissimisq; de causis: uir ē opti-
mus: nostri amātissimus: honestissimus: præea i lit-
teris ueteres æmulationes exprimit. reddit pperitiū i primis
a quo genus ducit: uera soboles: eoq; simillima illi i quo ille
præcipuus: Elegos eius in manum sumptis leges opus ter-
sum: molle: iucundum. & plane in propertium: idq; optime
scriptum: nuper ad lyrica deflexit in qbus ita horatium ut
in illis illum alterum effingi putes: si quid i studiis cognatio
ualet: & huius propinque magna uarietas: magna mollitas:
amat ut qui uerissime dolet: ut qui ipatientissime laudat: ut
qui benignissime ludit: ut qui facitissime omnia deniq; tāq;
singula absoluit: ego pro hoc amico: pro hoc igenio: nō mi-
nus æger animo quam corpore: illum tandē ad me recepi:
gratulare etiam litteris ipsis quæ ex periculo eius tantū di-
scrimen adiere quantum ex salute gloriæ cōsequens. Vale.

C. Plinius Maximo suo Salutem.

Requenter agenti mihi euenit ut centumuir: Cum
diu se itra iudiciū auctoritatē grauitatēq; tenuisset:
oia repēte quasi uicti coactiq; cōsurgerēt laudaretq;
frequenter: e senatu famam qualē maxime optaueram: ret-
tuli: nunquam tamen maiorem cepi uoluptatem quā nup
ex sermone Cornelii taciti: narrabat sedisse circensibus pxi-
mis equi ro. hunc post uarios eruditosq; sermones requisisse.
italicus es an prouincialis: se respondisse nosti me? & quidē
ex studiis: ad hoc illū tacitus an plinius? exprimere non pos-
sum quam sit iucundum mihi quod nomina nostra quasi

litterarum propria non hominum litteris redduntur quod
uterque nostrum his etiā ex studiis notus quibus alter igno-
tus est: accidit aliud āte paucos dies simile: recūbebat mecū
uir egregius Fabius Ruffinus super eum municeps ipsius q
illo die primum uenerat ī urbem Ruffinus demonstrās me:
uides hunc: multa deinde de studiis nostris: & ille plinius ē
inquit uerum fatebor capio magnum mei laboris fructum
an si Demosthenes iure lātatus est qđ illū manus attica ita
nos citauit
ego celebritate nominis
mei gaudere non debeo: Ego uero & gaudeo & gaudere me
dico: neq; enim uereor ne iactātor uidear cum de me alioq;
iudicium nō meum praeferro: praesertim apud te qui nec ul-
lius inuides laudibus & faues nostris. Vale.

C. Plinius Luperco suo Salutem.

Ixi de quodā oratore saeculi nostri recto quidem &
sano: sed parum grādi & ornato ut opinor apte: nihil
peccat: nisi quod nihil peccat: debet enī orator erigi:
attoli: interdū etiā efferuescere: efferri: aut saepe accedere ad
preces: nam plerumq; altis & excelsis adiacent abrupta: tu-
tius per plana sed humiliter & depressius: Item frequentior
currentibus q̄ reptantibus lapsus & his nō labētibus nulla
illis: nonnulla uis etiā si labantur: nam ut quādam artis: ita
eloquentiā nihil magis quam ancipitia cōmendant: uidēs q
fune in summa nitunt quātos soleant excitare clamores cū
iā iamq; casuri: sunt enī maxima mirabilia quā maxime ex-
pectata maxime periculosa ut quā grāce magis exprimunt
ideo ne qua cōpar gubernatoris ē uirtus
cū placido aut cōturbato mari uehī: tunc laudante nullo il-
laudatus inglorius: subit portū: at cū stridunt funes: turbat
arbor: gubernacula gemunt: tunc ille clarus: & diis maris
proximus: cur hāc: quia uisus est mihi ī scriptis meis anno-
tasse quādā ut timida: quādā ut sublimia: aut improba audiē-
ti: aut nimia quā ego plena arbitrabar: plurimū autē refert

reprahendenda annotes: an insignia: omnis enī aduertit qđ
eminet & extat: sed acri intentione iudicandū ē imodiciū sit
an grande: altum an enorme atq; ut homerum potissimum
atingam quē tantundē alterutrā in partem potest fugere.

& totum illud.

Sed opus ē examine: incredibilia sunt hāc & imania ac
magnifica: caelestia: nec nunc ego mei similia aut dixisse aut
posse dicere puto nō ita īsanio: sed hoc itelligi nolo: laxādos
esse eloquētiā frānos: nec angustissimo gyro īgenioq; īpe-
tus refringēdos: At enī alia cōditio oratorq; alia poetaq; qđ
uero, M. Tullius minus audeat: quāq; hūc omitto neq; enī
ambigi puto. Sed Demosthenes ipse ille norma oratoris &
regula non se cohibet cū primum cum dicit illa notissima

& rursus

iam quid audiētibus illo pulcherrimo excessu
quid hāc breuiora superioribus sed audacia paria:

ex eadem nota

Simile his

Et ibidem

Et dixerat

& deinceps

Nec latis

adhuc

Et mille talia ut praeterea quā ab aeschine
uocant: in cōtrariū incidi dicens huc quoq; ab

m

ista culparis: Sed uide quāto maior sit q̄ rep̄hēdit̄ ip̄o repr̄
hēdētē: & maior ob hāc: i aliis enī uis: i his grāditas eius elu
cet. Nū aut̄ aēschines ipse iis q̄ i Demosthenē carpebat absti
nuit?

Iterum alio

quod adeo probauit ut repetar.

iam illa commodius pressiusq;

& alia

Expecto ut quādā ex hac epistola ut illud gu
bernacula gemūt & diis maris proximus: iisdē notis quibus
ea de quibus scribo cōfodias. Intellego enī me dū ueniā pri
oribus peto i illa ipsa q̄ annotaueras icidisse. Sed cōfodias li
cet dūmō iā nūc destines diē quo & de illis & d̄ his corā exi
gere possimus: Aut enī tu me timidū: aut ego te temerariū
faciā.

C. Plinius Laterano suo Salutem.

Vanta potestas: quanta dignitas: quanta maiestas: q̄
tum deniq; numē sit historiā cū frequenter aliās: tū
pxime sensi: recitauerat qdā uerissimū libꝛe: partēq;
eius i aliū diē reueruauerat. ecce amici cuiusdam orantis ob
secrantisq; ne reliqua recitaret: tantus audiendi quā fecerit
pudor: qbus nullus faciēdi quā: audire erubescūt? Et ille q̄
dē p̄stitit quod rogabat: sinebat fides: liber tamen ut factū
ipsum maneret: manebit legeturq; semper tanto magis & nō
statim: Citātur enim homines ad agnoscēda quā differūt.

C. Plinius Romano suo Salutem.

Ost longū tempus epistolas tuas tres pariter recepi:
omnes elegātissimas amātissimas & q̄les a te uenire
p̄serti desideratas oportebat: quarū una iniungis mihi iocū
dissimū ministeriū ad Plotinā sanctissimā foeminā p̄ferāt:
eadē commendas pupillū artemisiū: statī pr̄stiti qd̄ pete
bat. Indicas etiā modicas te uidemias collegisse. cōmūis hāc

mihi tecū: quāq; i diuersissimam partem terrarū querela ē:
Altera epistola nūcias multa te nūc dictare. nūc scribē qbus
nos repr̄sentes: gratias ago: agerem magis si me illa ipsa q̄
scribis aut dictas legere potuissē: sed erat æquū ut te mea
ita me tua scripta cognoscere etiam si ad aliū q̄ ad me ptine
rēt: polliceris i fine: cū certi de uitā nostrā ordinatiōe aliqd
audieris: futuz te fugitiuum rei familiaris: statimq; ad nos
euolatur: qui iā tibi cōpedes nectimus quas effrigere nullo
modo possis: Tertia epistola continebat eē tibi redditā ora
tionē pro Damo quis eā uberiorē quam dicētē audiente te
fuerit: Est uberior: multa ē: postea enī: in tertia dicis alias te
litteras curiosius scriptas misisse: An accepim quæris: non ac
cepi eas: accipere gestio: p̄de priā quāq; occasiōē mitte: ap
politis qd̄ usuris q̄s ego nūc partius possi cētēsima putabō.

C. Plinius Rustico suo Salutem.

T fatius unū aliqd i signiter q̄ facerē plura mediocri
ter: si nō possis unū aliqd i signiter: qd̄ ituens ego ua
riis me studiōq; generibus nulli satis cōfusus experior: p̄de
cū hoc uel illud leges: ita singulis: ita ut nō singulis dabis an
ceteris artibus excusatio i nūero litteris durior lex: i qbus
difficilior effectus ē: qd̄ autē ego de uenia q̄li i gratus: nā sit
ea facilitate p̄xima acceperis: q̄ priora: laus potius sperāda:
q̄ uenia obsecrāda ē: mihi tamē uenia sufficit. Vale.

C. Plinius Caninio suo Salutem.

Ncidi i materiā uerā sed simillimā fictā: dignāq; scho
lastico altissimo planeq; poetico igenio: icidi autē dū
sup cōnā uaria miracula hīc idē referūtur: magna auctori
fides. tamē si qd̄ poeta cū fide: is tamē auctor: cui bene uel hī
storiā scripturū credidisses: Est i Africa Hipponēsis colonia
mari p̄xima: adiacet nauigabile stagnū: & hoc i modū flumi
nis est uariū: demergit: qd̄ uice alterna put̄ æstus aut rep̄ssit
aut ipulit: nūc inferē mari: nunc reddīt stagno: oīs hic æstus
piscandi nauigandi atq; etiam natandi studio tenet: maxi

me pueri quos otium lususque sollicitat: his gloria & uirtus altissime puehi: uictor ille qui longissime ut littus ita simul natus reliquit: quod hoc certamine, puer quidam audetior ceteris in ueteriora tendebat: Delphinus incurrit: & nunc precedere puerum nunc sequi: nunc circumire postremo subire deponere itaque subire trepidantemque perferre: primum in altum: mox flectit ad littus: reditque terrae & aequilibus, serpit per coloniam fama: concurrere omnes: ipsum puerum: tanquam miraculum aspicere: interrogare: audire: narrare: respondere. postero die obsidet littus: prospectat mare: & siquidem mari simile natus pueri: inter hos ille sed cautius: Delphinus rursus ad tempus rursus ad puerum fugit: uenit puer: fugit ille cum ceteris delphinis quasi iuuet & reuocet: exiliunt: mergunt: uariosque orbes implicat expeditque: hoc altero die: hoc tertio: hoc pluribus donec homines inuitos mari subiret timendi pudor: accedunt & alludunt & appellant tangunt etiam pertractantque: prouentem: crescit audacia & experimento maxime puer qui primus exptus est: adnatati insiliit ergo ferre referreque agnoscit se ex mari putat meat is se neuter timeat: huius fiducia: mansuetudo illius augeat: nec non aut pueri dextra laeuamque simul eunt hortantes monentesque: ne timeat id quoque mirum: delphinus alius tantum spectator & comes: Nihil enim simile aut faciebat aut patiebat: sed alterum illum ducebat reducebatque puerum: ceteri pueri incredibile tam uerum tamen

quam priora delphinum gestatorem collusoremque puerorum: in terram quoque extrahi solitum harenisque siccatum ubi incaluisse in mare reuolui. constat octauium habitum legarum pro. in littus educto religione praua supfudisse unguentum: cuius illum nouitate odorumque in altum refugisse: nec nisi post multos dies uisum lae guidum & moestum: mox redditus uiribus priorem lasciuiam & solitum uisum esse leriam repetisse: consuebant omnes ad spectaculum magistratus: quorum aduentum & mora modica res publica nouissimum partibus atterebat: postremo locus ipse quietem suam se-

cretumque perdebat. placuit occulte interfici: ad quod coibatur. Haec tu qua miseratione qua copia deflebis: ornabis attolles: quanquam non est opus affigas aliquid aut adstruas: sufficit ne ea quae sunt uera minuantur. Vale.

C. Plinius Tranquillo suo Salutem.

Xplica aestum meum: audio me male legere duntaxat uersus: orationes enim commodius: & tanto minus uersus cogito: ergo recitaturus familiaribus amicis experiri libertum meum hoc quoque familiare quod elegi non bene sit melius lecturus: si tamen non fuerit perturbatus. Est enim tam nouus lector: quam ego poeta: ipse nescio quid illo legente interim faciam: sedem defixus mutus & similis otioso: an ut quidam quae pronuntiabit murmure oculis manu persequar: sed puto me non minus male saltare quam legere. Iterum dicam: explica aestum meum uereque rescribe num sit melius pessime legere: quam ista uel non facere uel facere. Vale.

C. Plinius Appio suo Salutem.

Ibrum quem misisti & accepi & gratias ago: sum tamen hoc tempore occupatissimus: ideo nondum eum legi: cum aliquid ualidissime cupiam sed ea reuerentia cum litteris ipsis scriptis tuis debeo ut sumere illa nisi uacuo animo irrelegiosum putem. diligentiam tuam in retractandis opibus ualde probo: Est tamen aliquis modus primumque nimiam cura deterit magisquam emendat: deinde quod nos recentioribus reuocat: simulque nec absoluit priora & inchoare posteriora non patitur. Vale.

C. Plinius Fusco suo Salutem.

Varis quemadmodum in thuscis diem aestate disponam. Euigilo cum collibuit plerumque circa horam primam: saepe antea: tardius raro: clausae fenestrae manent: miramini cum silentium & tenebrae ab his quae aduocant abductis: & liber & mihi & relictus non oculos animo sed animum oculis sequar: quae eadem quae mens uidet quotiens non uidet alia: cogito si quid in manibus: cogito ad uerbum scribenti emendatque similis: nunc plura uel difficile uel facile componi teneri ue-

potuerunt: notariū uoco & die admissio quæ formauerā reuocantur rursusq; dimittit: ubi hora quarta uel quita; neq; enim certum dimensumq; tēpus ut dies suasit i xystum me uel cryptoporticus cōfero: reliqua mediator & dicto: uehiculū ascendo: ibi quoq; idē quod ambulās aut iacēs: durat interio mutatiōe ipsa referta paululū redormio: deinde ambulo: mox orationē græcā latinā ue clare & intente non tam uocis causa q̄ stomachi. Iterum ambulo ungor lauro cœnā tī. mihi cū uxore uel paucis liber legi: post cœnā comoedia aut lyristes: mox cum meis ambulo quorum in numerū s̄ eruditi: uariis sermonibus uespera extenditur: & quanquam longissimus dies bene conditur: nōnūq; ex hoc ordine aliq̄ mutatur: Nam si diu tacui uel ambulaui post somnū demū lectionemq; nō uehiculo: sed quod breuius: quod uelocius equo gestor: interueniūt amici ex proximis oppidis partēq; diei ad se trahunt: interdūq; lasso mihi opportuna interpellatione subueniunt: uenor aliquando: sed nō sine pugillaribus ut quamuis nihil ceperim: non nihil referam: datur & colōis ut uideat ipsi nō satis tēporis: quoq; mihi agrestes q̄ relæ litteras nostras & hæc urbana opa cōmendāt. Vale.

C. Plinius Paulino suo Salutem.

Ec tuæ naturæ est translatiua hæc: & quasi publica officia familiaribus amicis cōtra ipsorum cōmodū exigere: Et ego te cōstātius amo quam ut uerear nec aliter ac uelim accipias ni me kal. statim cōsulē uidero: præsertim cū me necessitas thuscianog; prædiorū plures annos ordinatura detineat: i qua mihi noua cōsilia sumenda sunt: Nam priore iusto quāq; post magnas remissiones reliqua creuerunt: inde pleriq; nulla iam cura minuendi aeris alieni qd desperant posse persolui: rapiunt etiam consumuntq; quod natura est ut qui iam putant se non sibi placere occurrere: dū ergo augescantibus intus & medendū ē & medendi una ratio: si nō nūmo sed partibus locū ac inde ex meis aliquos opis exactores custodes fructibus ponam: & alioqn nullum

istius genus reditus q̄ quod terra cælū amnis refert. ad hoc magna fidē acris oculos: numerosas manus poscit: exprimēdū tamē & quasi i ueteri morbo quælibet mutatiōis auxilia tētanda sunt: uides quā nō delicata me causa obire primum cōsulatus tui diē nō sinat: quē tamen hic quoq; ut præsens uotis gaudeo: gratulatione celebrabo. Vale.

C. Plinius Saturnino suo Salutem.

Go uero Ruffū laudo nō q̄ tu ita ut facerē petisti: sed q̄ ille ē dignissimus: legi enī librū oībus numeris absolutū: cui multū apud me gratiæ amor ipsius adiecit: iudicauī tamē: neq; enī soli iudicat q̄ maligne legūt. Vale.

C. Plinius Mustio suo Salutem.

Aruspiciū reficiēda ē mihi ædes: cæteris i p̄diis i melius i maius uetus sane & angusta cū sit aliqd: cū statio die frequētissima. Nā idibus septēbribus magnus e regiōe tota coit populus: multæ res agūt: multa uota suscipiunt: multa reddunt sed nullū in pximo suffugiū aut ibris aut solis: uideor ergo munifice simul religioseq; facturus: si eadē q̄ pulcherrimā extruxero addidero porticus: ædi illam ad usū deæ: has ad hominū: uelim ergo emas quatuor marmoreas colūnas cuius tibi uidebit generis: emas marmore qbus solū: qbus parietes excolant: Erit etiā faciendū ipsius deæ signū quia antiquū illud e ligno quibusdā uetustate sui partibus truncatum est: quantum ad porticus nihil interim occurrit quod uideatur statim esse repetendum: nisi tamen ut formam secundum rationem loci scribas: neq; enī possū circundare templo. Nam solum tēpli hinc flumine & abruptissimis ripis: hinc uia cigitur. Est ultra uiam latissimū prætium: in quo satis apte contra templum inuenies qui soles locorum difficultates arte superare. Vale.

C. Plinius Fusco suo Salutem.

Cribis pgratas tibi fuisse litteras meas qbus cognouisti quēadmodū in thuscis otii æstatis exigerē: regis qd ex hoc i laurētino hyeme permutet. Nihil nisi

quod meridianus somnus eximitur multumq; de nocte uel
ante uel post diem sumis: & si agendi necessitas instat: quæ
frequens hyeme non iam comædo. uel lyristæ post coenam
locus: sed illa quæ dicta ut identidē retractant: ac simul me-
moræ frequenti emendatione proficif. Habes æstate hye-
me consuetudinē nō addas huc licet uere tantū: num quæ
intra hyemem statim æstatemq; mediam ut nihil de die per-
dunt de nocte paruolum acquirunt. Vale.

C. Plinii Secundi Nouocomensis Oratoris Facūdis-
simi Epistolarum Liber Octauus & Vltimus Explicit.

F I N I S.

Impressum quidem est hoc opus Taruisii per Magistrū
Ioannem Vercellium. Anno salutis, M. cccclxxxiii.

